

ABRAHAM AWA ISAAC

Genesis 22:1-18

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPO 11

Eke Ikpo Owo

IKO IBUOT: “Ekuyik ikañ-ikañ idomo eke odude ke otu mbufo, eke etienede mbufo man edomo mbufo efiok, nte edide utibe ñkpọ ọwọrọ mbufo” (1 Peter 4:12).

I Akwa Idomo Abraham Emi Otode Ubok Abasi

- 1 Ema edoḥọ Abraham ọṅọ Isaac nte edifọp uwa, Genesis 22:1, 2
- 2 Enye ọsọsọp anam uyo emi ke nditoṅọ isañ ñka Obot Moriah ke ndañ-nsiere, Genesis 22:3 (Se ñko 1 Chronicles 21:18-26; 2 Chronicles 3:1).
- 3 Ọṅọ ndito ufok esie uyo ete ebet tutu imọ ye Isaac ifiak idi, Genesis 22:4, 5; Mme Hebrew 11:17-19

II Ebọp Isaac Edori Ke Itie Uwa

- 1 Ete ye eyen esaña kiet eka ke obot uwa, Genesis 22:6
- 2 Abraham ọbọrọ nte prophet “Abasi eyeyom eyen erọñ uwa ọṅọ idem esie” Genesis 22:3, (Se ñko 1 Chronicles 21:18-26; 2 Chronicles 3:1)
- 3 Ebọp itie uwa, edoñ ifia enyuñ ebọp Isaac edori, Genesis 22:9

III Emum Ubok Abraham

- 1 Ke ema ekenam kpukpru ñkpọ ema, Abraham emenere ikwa ete iwot eyen esie, Genesis 22:10
- 2 Uyo oto ke enyoñ ọdọḥọ ete “Kuda ubok fo utuk eyen oro,” Genesis 22:11, 12; Mme Ñke 9:10
- 3 Abraham okut okukim emi nnuk ọkọmọde ke mfuhọ ikọt ndida nnam uwa, Genesis 22:13, 14

IV Esoṅọ Ediomimi Ye Abraham

- 1 Ọbọñ ke eritiñ ọyọḥọ ikaba otomo idem Esie ke uñwoṅọ, Genesis 22:15, 16; Mme Hebrew 6:17, 18
- 2 Esoṅọ eñwoṅọ emi ekenamde enọ Abraham toto ke eritoṅọ, Genesis 22:17; 12:2
- 3 Ema enyuñ esoṅọ eñwoṅọ emi ekenamde enọ mme idut, Genesis 22:18; 12:3

SE EKPEPDE EBAÑA

Idomo Abraham

Ke owo etienede Abasi oyom erinyaña, enye ọbọ oto ke enye ndiyak idem esie nṅọ Abasi ofuri-ofuri. Enye anam mme eñwoṅọ ndinam ñkpọ nṅọ Abasi. Ke erinam asana, enye afiak edemere mme eñwoṅọ oro onyuñ ayak idem esie ntọtuṅọ-ntọtuṅọ ọṅọ Abasi akan eke akpa. Abasi ọṅọ nnyin mme mfọn emi etiene mme eñwoṅọ emi nnyin inamde inọ Enye. Enye ọṅọ nnyin nte ekpedide ke ebuqt; edi ke akade iso esisit, mme ini eyedi emi owo edikpede ke mbak ke mbak, se enye ọkọñwoṅọde ọṅọ Abasi.

Ini ama edi emi Abasi okokotde Abraham ete anam se Enye okoyomde. Ikọ Abasi ọdọḥọ ete “Abasi odomo Abraham.” Emi ọwọrọ ete ke Abasi ama ayarere se enye ekedide. Abasi idomoke owo nte andidiok odomode, edi oyom ndiyarare se mmọ edide; Enye odori mmọ ke udomo ñkpọ. Abasi ọkọdọḥọ ete “Da ndien eyen fo, eyen fo kierakiet, Isaac emi afo amade, ka ke isoñ Moriah; nyuñ wa enye do ke uwa ke akamba obot kiet eke ndidọḥọde fi.” Da eyen fo, enye emi Ami ñkọṅọde fi, Abraham, nyuñ wa enye nọ Mi. Kuyak eyen oro oduk edi ke ufọt nnyin; enye edi Okim Ñko; Ami ñkọṅọ fi, mekeme ndiyom enye ke ubok fo.

Ewuhọ emi eketie nte emineñ-mineñ emi aiahade oto ke obubit enyoñ. Abraham ikekereke utọ ñkpọ emi. Enye ama ebet ke ediwak isua ndikut nte eñwoṅọ oro Abasi ọkọñwoṅọde ndinọ enye eyen-eren osude. Afo emekeme nditim ñkere nte Isaac okodukde ete esie esit, ke ediwak isua mbemiso Isaac amana, akpan-akpan sia kpukpru eñwoṅọ emi Abasi ọkọñwoṅọde ke eyen emi ete ke Isaac ke edikot ubon esie. Oro ekedi eñwoṅọ, edi emi ekedi kiet ke otu mme isen ñkpọ emi, ndusuk, Abraham mikọdiṅọke. Nte ekpededi, ifiok ndomo kiet iduhe mi nte ke Abraham ama eneni se Abasi ọkọdọḥọde enye anam mme nte ke Abraham ama atuat ada onyuñ enyene nneme ya baba obuk ye iyip kiet abaña ñkpọ emi. Edieke enye ekpekobupde owo,

ndusuk owo ọkpọkọdọhọ enye ete: “O, afo unyeneke ndinam oro; Abasi iyomke oro ito fi.” Edi Abasi ama oyom oro, ndien Abraham ama adaha ke usen ubọk tuhi ọtọhọ ndinam kpa se Abasi ọkọdọhọde enye anam. Enye ama asaña isañ usen ita ndika ebiet emi Abasi okokotde enye.

Mbuotidem Ke Mikwe Ke Enyin

Emi ikedighe ini idara mme akwa edidiọh inọ Abraham; ekedi ini ọkpọsọh ekikere. Abasi okododomo Abraham ese. Enye ama asana kpukpru se enye ekenyenede, ọkọrọ ye Isaac ayak ọnọ Abasi. Idaha emi mbume ekedi mme Abraham akana ọkpọh Isaac do ke itie uwa, mme akana odorode enye efep. Edi Abraham ama ama Abasi onyuh ọnọ Abasi akpa itie akan idem eyen esie emi Abasi ọkọnọde enye. Ndusuk ini mme owo eyedọhọ ete “edi Abasi ọkọnọ mi emi, mme oko.” Job ama etiñ ete: “Jehovah ọkọnọ, Jehovah onyuh ọbọ; ekọm enyuh Jehovah.” Abasi ekeme ndiyom ntọtuñọ ediyak idem nto fi.

“Ekem ke ọyọhọ usen ita, Abraham emenere enyin esie okut ebiet oro nsan-nsan. Ndien Abraham ọdọhọ mkparawa esie, ete, Mbufo etie mi ye ass nnyin; ndien ami ye eyen mi iyeka ko ikọbọh akam, ndien ifiak itiene mbufo.” Akada Abraham mbuotidem nditiñ ntem. Etiñ enọ nnyin ke ñwed Mme Hebrew ete, oto mbuotidem Abraham awa Isaac ke uwa, abat ete ke Abasi ekeme ndinam enye eset ke mkpa. Enye ama otim onim ke akpanikọ ete ke Abasi eyenam mme eñwọhọ Esie esu, ete ke okposuk edi nte imọ ikanamde uyo Abasi ke ndiwa eyen imọ, ke Abasi eyenam eyen oro eset ke mkpa.

Ke ama ekemen ifia ọnọ Isaac obiom, onyuh emen ikañ ye ofut ke ubọk esie, Abraham ọtọhọ ndidok ke obot ke ebiet emi Abasi okokotde enye. Isaac osioro uyo obup ete, “Ete mi . . . Se ikañ ye ifia; edi enye eyen erọh uwa?” Nte enye osuk obobiom mbiomo emi ke esit esie, Abraham ọbọrọ ete, “Eyen mi, Abasi eyeyom eyen erọh uwa ọnọ idem eise.”

Mbiet Calvary

Ekem mmọ edisim ebiet oro Abasi ọkọdọhọde enye; ndien Abraham anam itie uwa do, onyuh otim obon ifia, ndien ọbọ Isaac eyen esie emen odori ke itie-uwa ke enyọh ifia. Ndien Abraham anyan ubọk esie, ada ikwa. . . “Okop uyo Abasi nte ọdọhọde ete “Abraham, Abraham.” Mbuotidem okodu ke edidomo; mbuotidem ama ọsọhọ ada ke ini idomo.

Iyomke ọkpọsọh ekikere ndifiok nte ke Abraham ama ebe ke ọkpọsọh idomo emi ke uwem esie ke ndiwa eyen esie, eyen esie kierakiet, emi enye akamade, ke ndiyak enye ofuri-ofuri, emi adade ọnọ edifọp uwa. Edi edisaña ñka Obot Moriah okowut akakan idomo ọnọ Abraham. Eñwọhọ emi ekenamde enọ Abraham, emi efiakde esọhọ ke Ñwed Abasi ete “ndien oto fi kpukpru oruk ererimbot eyekut mfọh,” akanyan ubọk owut eridi Messiah ye Eti-Mbuk emi enye edidade edi ke ererimbot.

Eñwọhọ Abasi ndidiọh Abraham ndinyuh nnam enye ñkpọ edidiọh emi ọkọkọhọde ke enye ndikpọh isọh, ye ebiet emana, ye ufọk ete esie, (Genesis 12:1-3,7), ọkpọsọh ke ini emi enye okokponode Abasi. Ke ndibiọhọ utọk, ndinyuh nno Lot akpa ifet ndimek, ke ini mmọ ekedianarede ekpọh kiet eken (Genesis 13:14-17); ñko ke ini enye okowutde udọh esie ndinọ Abasi ubọh ñkan ndibọ udori nno idem esie (Genesis 15:5, 7, 18-21); ñko, ke ini enye okonyimede ndikop uyo Abasi ọyọhọ-ọyọhọ “Saña ke iso mi, nyuh fọh ma” (Genesis 17:4-8, 19). Ke akpatre, ke ifet emi eke enye akawade eyen esie Isaac, Abasi ada uñwọhọ ọsọhọ enwọhọ Esie, ete, “Mmotomo idem mi. . . nte nyediọh fi. . . koro afo “ama okokop uyo mi.” (Genesis 22:16-18). Nso utọ anana-utit edidiọh ke Abraham edi ọnọ ofuri owo ke ererimbot koro enye okokopde uyo Abasi!

Emana Isaac, eyen eñwọhọ, ekedi ntọhọ edinam eñwọhọ edidi Christ osu – “Oto fi kpukpru oruk ererimbot eyekut mfọh.” Ndien ke ini ekedade Isaac eka obot Moriah ndiwa, enye ekedi mbiet “Eyen-Erọh Abasi” ke Obot Calvary. Abraham ndisana Isaac nnyak ebiet uwa emi Abasi akanamde ke ndisana ikpọh Eyen Esie nnyak. “Koro Abasi akamama ererimbot ntem, tutu Enye osio ikpọh-ikpọh Eyen emi Enye obonde ọnọ, man owo ekededi eke ọbuotde idem ye Enye okutak, edi enyene nsinsi uwem” (John 3:16).

Uyo emi eketiñde ikọ oto obio-Abasi ama anyañ uwe eyen Abraham, ndien ema enọ ñkpọ efen ndida itie Isaac; edi Eyen-Erọh Abasi akaka Calvary ye eto krọs ke edem esie. Owo ikoduhe ndida itie Esie sia owo efen mikoduhe ndifak nnyin nsio ke mme idiok-ñkpọ nnyin. Enyọh ama akabare ebre, isọh onyuh enyek, edi uyo ikotoho enyọh idi koro Abasi “mikesinke ndinọ Eyen Esiemọ, edi ayakde Enye ọnọ ke ibuot nnyin kpukpru” (Ñwed Mbon Rome 8:32).

Uwa Eke Anade Ọnọ Nnyin Ndiwa

Ɗkpọ iduhe eke owo Abasi ekemedede ndinọ eke ekpedade edomo ye enọ eke Abasi ọkọnọde ererimbot emi; edi ke usiene ima emi Enye akamade nnyin, Abasi oyom ima nnyin ọkọnọ ke Enye, “Mmọdo mmada mbom Abasi ƚkpẹ mbufo ubọk, nditọ-ete, nte eda ikpọhidem mbufo enọ Abasi nte odu-uwem uwa, emi asanade, emi onyūn enemde Abasi ndibọ, koro emi edide uwa eke anade ọnọ mbufo ndiwa” (Ɗwede Mbon Rome 12:1). Ediyak-idem nnyin ikureke ke ndiyak nditọ-iren, nditọ-iban ye ufọk nnyin ikpọn-ikpọn, Abasi oyom nnyin iyak idem nnyin inọ Enye nte odu-uwem uwa, oro edi ndiyak idem nnyin ofuri-ofuri nnọ Abasi ke usen ke usen.

Paul etiń ete, “Ntọnọ idem mi ita” (1 Ɗwede Corinth 9:27). Emi ọwọrọ ete, nnọ enye unan, nnam enye ọsuhọre ana, man Christ ekpedi kpukpru ƚkpọ. Jesus ama ọfiọk esit owo ke ini Enye ọdọhọde ete, “Edieke owo etienede Mi, ndien misuaha. . . ye uwem esie ƚko, enye ikemeke ndidi owo mbet mi” (Luke 14:26). Ediwak owo eduọ koro enyenede udọn ke esit mmọ ebańa ƚkpọ, mme ndinam ƚkpọ, mme ndinyene ƚkpọ kiet mme eken eke enende edi midotke. Do afo emenyene ufań ndidọhọ, “Baba.” Ndinyeneke ƚkpọ emi okposuk edi Ikọ Abasi mmikpanke, okposuk edi ƚko ƚkemedede ndinyene, edi nyom ndinọ idem mi unan, nyom ndiyarare ƚwut nte, ke mfọn Abasi, mmenyene odudu ndikara ikpọhidem mi.” Ediwak owo ekenam ikereke ndisin idem mmọ ndusuk ƚkpọ, edi ke ediwak idaha edisin ndinọ idem nnyin ndusuk ƚkpri ƚkpọ emi edi nnen-nnen usuń ndisańa ye Abasi ntọtuńọ-ntọtuńọ.

Eyak nnyin ikusuhọre itie ye krọs ke ƚkań nnyin, ikunyuń eyak owo efen emen krọs nnyin, edi eyak nnyin imen krọs nnyin itiene Jesus. Eyak nnyin ikusin ndinọ Abasi ƚkpọ uto oro esit nnyin amade akan, edi eyak nnyin ikop item Esie ke kpukpru ƚkpọ ke usen ke usen man idi usuń edidiọń inọ ediwak owo.

MME MBUME

- 1 Nso ikedi mme ƚkpọ emi akpakanamde edi ata ọkpọsọń ƚkpọ ọnọ Abraham ndikop uyo Abasi ke abańa eyen esie?
- 2 Nso akpan ƚkpọ ntibe efen akada itie ke Obot Moriah emi ekedọhọde Abraham aka?
- 3 Ke ini Abraham ọkọdọhọde mme isuń utom esie mbiba ebet tutu enye ye eyen esie enyọń edi, nso ikanam enye ekere ete ke mmọ mbiba eyefiak enyọń edi?
- 4 Nso udeme ke Isaac ekenyene ke ndinam eńwońọ Abasi osu ọnọ Abraham ke ini Abasi okokotde enye osio ke Haran?
- 5 Ke nso utọ usuń ke Isaac ekebiet Christ ke in Abraham odoride enye nte edifọp uwa ke itie uwa?
- 6 Nso iketie nte ntiń-nnim ikọ ke ibọrọ emi Abraham ọkọnọde eyen esie, “Abasi eyeyom eyen erọń uwa ọnọ idem esie”?
- 7 Nso eti ido owo Abasi ke Abraham akayarare ke enye adade eyen esie aka isań usen ita ke Obot Moriah?
- 8 Afo ekere ete nso idi akpan nti ido ita ke uwem Abraham ke isań esie ye Abasi ke isọń?
- 9 Isań Abraham akanam didie anam eńwońọ Abasi osu ete “Oto fi kpukpru oruk ererimbot eyekut mfọn?”